

161222 - İçerisinde resimlerin bulunduğu bir mekânda namaz kılmanın hükmü?

Soru

Doğum günü taçları resimleri gibi buna benzeyen, içerisinde duvara asılmış heykeller ve suretler bulunan bir odada bir Müslümanın namaz kılmasının caiz olmayışının hikmeti nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

İlim ehli, ruh taşıyanların resimlerini içeren bir mekânda namaz kılmanın caiz olmadığı hususunda ittifak etmiştir. Hatta alimlerden bazıları haram olduğu görüşündedir. Alimlerin birçoğu ise mekruh olduğu görüşündedir.

İmam Nevevî rahimehullah şöyle der: "İçerisinde suret, haç işareti ya da kişiyi oyalayan şeyler bulunan bir elbiseyle namaz kılmak veya ona doğru namaz kılmak ya da onun üzerinde namaz kılmak ise mekruh görülmüştür." (*el-Mecmû*, 3/185)

Ömer bin Hattab'dan ve başka sahabilerden -ki bu Ahmed'in ve başkalarının metninde geçer-sahih olarak şöyle nakledilmiştir: "Muhakkak ki o, orada- yani kilisede- suretler olduğunda namaz kılmazdı. Çünkü içinde suretler bulunan yere melekler girmez. Çünkü Nebi (sav) Kabe'ye orada bulunan suretler/şekiller silinene kadar girmemiştir. Aynı şekilde Ömer (ra) şöyle demiştir: "Bizler içinde suretler bulunan onların kiliselerine girmezdik." (*Mecmûu Fetevâ*, 22/162)

Hanbelî Buhutî rahimehullah şöyle demiştir: "Bir kimsenin dikilmiş/asılmış bir surete doğru namaz kılması mekruhtur. Bunun hakkında nas vardır. Çünkü bunda kafirlerin secdelerine benzeme vardır... *el-Fusûl*'da şöyle geçer: "Üzerinde suretler ve temsiller bulunan duvara doğru namaz

kılmak, bunda putlara ve heykellere ibadet etmeye benzeme bulunduğu için, mekruhtur.”

(*Keşşâfu'l-Kinâ'*, 1/370)

Daimî Fetva Kurulu alimleri şöyle demiştir: “Namaz kılanların, önünde suretin bulunduğu bir yerde namaz kılmalarında heykellere ibadet edenlere bir benzeme vardır. Allah düşmanlarına benzemekten nehyi ve onlara muhalefet etmeyi emir olarak ifade eden birçok hadis gelmiştir. Bilindiği üzere duvara ruh taşıyan varlıkların suretlerinin asmak caiz olmayan bir şeydir. Bilakis bu, aşırılığın ve şirkin sebeplerindendir. Özellikle de tazim edilen kimselerin/şeylerin suretleri olduğu zaman.”(*Fetevâ el-Lecnetü'd-Dâime*, 6/250-251) (Abdulaziz bin Baz, Abdurrezzak Afîfî, Abdullah bin Ğadyan, Abdullah bin Kuûd)

Hanefi ve Şafii fakihlerinden müteahhir alimler, Hanbelîlerin aksine, (bu hususta) daha katı davranmışlardır. Hatta, velev ki namaz kılanların arkasında olsa veya gözükmeyen bir şekilde yerin üstünde olsa dahi, içinde suretler bulunan bir yerde namaz kılmanın caiz olmadığını savunmuşlardır.

Şubramilisî el Şafîî şöyle demiştir: “Bir kimsenin üzerinde suret bulunan bir elbiseyle namaz kılması ya da onun üzerinde namaz kılması mekruhtur. Veleve ki görmeyen bir kişi olsa, karanlıkta olsa, namaz kılanın arkasında olsa ya da onun üzerinde namaz kıldığında gözükmeyen bir yerde (suret) bulursa bile. İçinde yasaklanan suretten uzak durmak için kuvvetli olan görüş budur.” (*Hâşiyetu Nihayetü'l-Muhtâc*, 2/14)

İkincisi:

Az önce aktarılanlar bize; içinde suretler ve şekillerin bulunduğu bir yerde namaz kılmanın yasak oluşunun hikmetinin çeşitlerini kavrama ve bir araya getirme imkanı veriyor. Bu çeşitlerden biri şudur:

Birincisi: Meleklerin içinde suretler bulunan bir yere girmemesidir. Ebu Talha'dan rivayet edildiğine göre Nebi (sav) şöyle buyurmuştur: **“İçinde köpek veya resim/şekil bulunan eve; melekler girmez.”** (Buhari, 3225; Müslim, 2106) Namaz kılan kimse, Allah'tan rahmetlerini indirmesini, hayırlı olan şeyleri çokça göndermesini ister. Bunu rahmet meleklerinin girmediği bir mekanda

nasıl isteyebilir ki?

İkincisi: Heykellere, putlara ibadet eden müşriklere benzeme hususundan kaçınmak. Yine Hristiyan müşriklerine benzemekten kaçınmak vardır. Ki onlar kiliselerini yalan ve iftira ile Mesih'in ve onun annesi olan Meryem'in (Allah'ın selamı o ikisinin üzerine olsun) resimleriyle doldurmuşlardı. Müslüman kimliğini, erimekten ve aşınmaktan muhafaza etmek ve onun diğer ümmetlere nur saçan saf ve berraklığı üzere onu devam ettirmek için, Müslümanların dışındaki kimselere benzemekten kaçınmak şeriatta gelmiş olan önemli hükümlerden biridir. Aişe'den rivayet edildiğine göre Ümmü Habibe ve Ümmü Seleme Habeşistan'da gördükleri, içinde suretler bulunan bir kiliseyi Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e anlatmışlar; Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem de şöyle demiştir: **“Hakikaten onlar, içlerinde iyi bir kimse bulunur da vefat ederse, onun kabri üzerine bir mescid yaparlar. O suretleri bu mescide asarlar. Onlar kıyamet gününde Allah katında mahlukâtın en kötöleri olacaklardır.”** (Buhari, 427; Müslim, 528'de rivayet etmiştir.)

Üçüncüsü: Namaz kılan kişinin zihnini meşgul eden ve onu oyalayan şeylerden kaçınılmalıdır. Suretler ise namaz kılan kişinin önünde olduğu zaman (namaz kılanın) düşüncesi ona doğru kayabilir, akli bu düşüncelerle karışabilir. Müslümanın namazında, en yüksek huşu derecelerine ulaşmaya ve Allah'a doğru yönelmeye gayret etmesi gerekir. “Enes radiyallahu anh'tan rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir: Âişe -radiyallahu anha-'nın, üzerinde tasvirler/resimler bulunan bir perdesi vardı ve bunu odasının bir tarafına çekmişti. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bunu görünce, Âişe -radiyallahu anha-'ya: “Şu perdeyi karşımdan kaldır; üzerindeki tasvirler/resimler namazda iken hep bana görünüp duruyor.” demiştir. (Buhari Tasvir Bulunan Şeylerle Namazın Mekruh Olması Babı'nda Buhari rivayet etmiştir.)

En doğrusunu Allah bilir.